

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

07 martie 2018

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componență:

Președinte – Nicolae Gordilă,

Judecători – Ion Guzun și Liliana Catan,

examinând admisibilitatea în principiu a recursurilor ordinar, declarate de către avocatul Zaharia Sergiu în numele inculpaților Ciugureanu Pavel și Nunu Mihail, de către procurorul din Procuratura de circumscripție Chișinău, Seriu Brigai, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 20 noiembrie 2017, în cauza penală, în privința lui

Ciugureanu Pavel XXX, născut la XXX, originar și domiciliat în XXX;

Nunu Mihail XXX, născut la XXX, originar și domiciliat în XXX;

și

Dulgheru Eugeiu XXX, născut la XXX, originar și domiciliat în XXX.

Termenul examinării cauzei:

Instanța de fond de la 12.06.2012 pînă la 04.11.2016;

Instanța de apel de la 24.11.2016 pînă la 22.03.2017;

Instanța de recurs de la 16.06.2017 pînă la 01.08.2017;

Instanța de apel de la 11.09.2017 pînă la 20.11.2017;

Instanța de recurs de la 02.02.2018 pînă la 07.03.2018.

Asupra recursului în cauză, în baza actelor din dosar, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău din 04 noiembrie 2016, Ciugureanu Pavel a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 187 alin. (2) lit. b), d) Cod penal, la 5 ani închisoare, fără amendă.

Conform art. 90 Cod penal, s-a dispus suspendarea condiționată a executării pedepsei pe un termen de probațiune de 1 an.

Nunu Mihail a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art.187 alin.(2) lit. b), d) Cod penal, la 5 ani închisoare, fără amendă.

Conform art. 90 Cod penal, s-a dispus suspendarea condiționată a executării pedepsei pe un termen de probațiune de 1 an.

Dulgheru Eugeniu a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art.187 alin.(2) lit. b), d) Cod penal, la 5 ani închisoare, fără amendă.

Conform art. 90 Cod penal, s-a dispus suspendarea condiționată a executării pedepsei pe un termen de probațiune de 1 an.

2. Pentru a pronunța sentința în cauză, prima instanță a reținut că, Ciugureanu Pavel, împreună și prin înțelegere prealabilă cu Nunu Mihail și Dulgheru Eugeniu, la 03.09.2011, aproximativ la ora 04:00, aflându-se pe str. Socoleni, mun. Chișinău, având scopul atacului asupra lui Verdeș Vitalie și dobândirii bunurilor acestuia, în timp ce Verdeș Vitalie se afla la volanul automobilului de model „XXX” cu n/î XXX, iar în automobil pasageri, Ciugureanu Pavel s-a apropiat de automobil în partea din față dreaptă, întrebându-l dacă este liber, după care șoferul a spus că, este ocupat și a

pornit automobilul, la care Ciugureanu Pavel a pătruns în automobilul acestuia în timp ce automobilul se deplasa. În acest timp a pătruns din spate - stânga Nunu Mihail, amenințându-l pe șoferul Verdeș Vitalie cu aplicarea violenței periculoase pentru viața și sănătatea acestuia manifestate prin faptul că, Nunu Mihail l-a apucat pe șofer de gât, strangulându-l și cerându-i să oprească, totodată acoperindu-i și ochii, iar Ciugureanu Pavel l-a amenințat cu un obiect ascuțit și strălucit, totodată îmbricându-l, iar pasagerii, două persoane de gen feminin nestabilite de organul de urmărire penală s-au speriat și au fugit din automobil, iar în acest timp a pătruns în automobil Dulgheru Eugeniu, după care i-au cerut bani, în rezultatul cărui fapt, Verdeș Vitalie, fiind speriat și amenințat, a scos portmoneul în care se afla suma de 1 000 lei și 5 dolari SUA, care conform cursului oficial al BNM pentru data de 03.09.2011, constituiau 56,60 lei, fiind smuls portmoneul din mâna lui Verdeș Vitalie de către Dulgheru Eugeniu, după care Nunu Mihail și Dulgheru Eugeniu au șters cu un șervet luat din automobil urmele lor criminale de pe mânerele de la ușile automobilului din afară și interior, după care toți împreună au părăsit locul comiterii faptei infracționale, cauzându-i astfel părții vătămate Verdeș Vitalie o pagubă materială considerabilă în valoare totală de 1 056 lei.

Nunu Mihail, împreună și prin înțelegere prealabilă cu Ciugureanu Pavel și Dulgheru Eugeniu, la 03.09.2011, aproximativ la ora 04:00, aflându-se pe str. Socoleni, mun. Chișinău, avînd scopul atacului asupra lui Verdeș Vitalie și dobândirii bunurilor acestuia, în timp ce Verdeș Vitalie se afla la volanul automobilului de model „XXX” cu n/î XXX, iar în automobil pasageri, Ciugureanu Pavel s-a apropiat de automobil în partea din față dreaptă, întrebându-l dacă este liber, după care șoferul a spus că, este ocupat și a pornit automobilul, la care Ciugureanu Pavel a pătruns în automobilul acestuia în timp ce automobilul se deplasa. În acest timp a pătruns din spate - stânga Nunu Mihail, după care, amenințându-l pe șoferul Verdeș Vitalie cu aplicarea violenței periculoase pentru viață, și sănătatea acestuia manifestate prin faptul că, Nunu Mihail l-a apucat pe șofer de gât, strangulându-l și cerându-i să oprească, totodată acoperindu-i și ochii, iar Ciugureanu Pavel la amenințat cu un obiect ascuțit și strălucit, totodată îmbricându-l, iar pasagerii, două persoane de gen feminin nestabilite de organul de urmărire penală s-au speriat și au fugit din automobil, iar în acest timp a pătruns în automobil Dulgheru Eugeniu, după care i-au cerut bani în rezultatul cărui fapt cet. Verdeș Vitalie, fiind speriat și amenințat a scos portmoneul în care se aflau bani în sumă de 1 000 lei și 5 dolari SUA, care conform cursului oficial al BNM pentru data de 03.09.2011 constituiau 56,60 lei, fiind smuls portmoneul din mîna cet. Verdeș Vitalie de către Dulgheru Eugeniu, după care Nunu Mihail și Dulgheru Eugeniu, au șters cu un șervet luat din automobil urmele lor criminale de pe mânerele de la ușile automobilului din afară și interior, după care toți împreună au părăsit locul comiterii faptei sale infracționale, astfel cauzându-i părții vătămate Verdeș Vitalie o pagubă materială considerabilă în valoare totală de 1 056 lei.

Dulgheru Eugeniu, împreună și prin înțelegere prealabilă cu Ciugureanu Pavel și Nunu Mihail, la 03.09.2011, aproximativ la ora 04:00, aflându-se pe str. Socoleni, mun. Chișinău, avînd scopul atacului asupra lui Verdeș Vitalie și dobândirii bunurilor acestuia, în timp ce Verdeș Vitalie se afla la volanul automobilului de model „XXX” cu n/î XXX, iar în automobil pasageri, Ciugureanu Pavel s-a apropiat de automobil în partea din față - dreaptă, întrebându-l dacă este liber, după care șoferul a spus că, este ocupat și a pornit automobilul, la care Ciugureanu Pavel a pătruns în automobilul

acestuia în timp ce automobilul se deplasa, în acest timp a pătruns din spate stânga Nunu Mihail, după care amenințându-l pe șoferul Verdeș Vitalie cu aplicarea violenței periculoase pentru viața și sănătatea acestuia manifestate prin faptul că, Nunu Mihail l-a apucat pe șofer de gât, strangulându-l și cerându-i să oprească, totodată acoperindu-i și ochii, iar Ciugureanu Pavel l-a amenințat cu un obiect ascuțit și strălucit, totodată îmbricându-l, iar pasagerii, două persoane de gen feminin nestabilite de organul de urmărire penală s-au speriat și au fugit din automobil, iar în acest timp a pătruns în automobil Dulgheru Eugeniu, după care i-au cerut bani, în rezultatul cărui fapt, Verdeș Vitalie, fiind speriat și amenințat, a scos portmoneul în care se afla suma de 1 000 lei și 5 dolari SUA, care conform cursului oficial al BNM pentru data de 03.09.2011 constituiau 56,60 lei, fiind smuls portmoneul din mîna lui Verdeș Vitalie de către Dulgheru Eugeniu, după care Nunu Mihail și Dulgheru Eugeniu au șters cu un șervet luat din automobil urmele lor criminale de pe mînerele de la ușile automobilului din afară și interior, după care toți împreună au părăsit locul comiterii faptei infracționale, cauzîndu-i astfel părții vătămate Verdeș Vitalie o pagubă materială considerabilă în valoare totală de 1 056 lei.

3. Nefiind de acord cu sentința pronunțată împotriva acesteia au declarat apeluri:

– Procurorul, care a solicitat casarea sentinței și pronunțarea unei noi hotărîri, prin care Ciugureanu Pavel să fie recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art.188 alin. (2) lit. b), d), e), f) Cod penal, cu stabilirea unei pedepse sub formă de închisoare pe un termen de 7 ani, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis; Nunu Mihail să fie recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art.188 alin. 2 lit. b), d), f) Cod penal, cu stabilirea unei pedepse sub formă de închisoare pe un termen de 7 ani, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis; Dulgheru Eugeniu să fie recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art.188 alin. (2) lit. b), d), f) Cod penal, cu stabilirea unei pedepse sub formă de închisoare pe un termen de 7 ani, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

În motivare cererii de apel, procurorul a invocat că sentința este ilegală, deoarece au fost prezentate și examinate suficiente probe pentru declararea inculpaților ca fiind vinovați de comiterea infracțiunii prevăzute de art.188 alin. (2) Cod penal, incriminată de către organul de urmărire penală, iar instanța incorect a calificat acțiunile inculpaților, bazându-se doar pe declarațiile inculpaților și ignorând declarațiile părții vătămate și ale martorului Gorgos Mariana, iar în cadrul cercetării judecătorești s-a constatat cu certitudine că inculpații au comis infracțiunea în mod deschis în prezența părții vătămate; inculpații au atacat partea vătămată, intenționînd și încercînd să-i aplice lovituri cu pumnii și amenințînd partea vătămată cu aplicarea unui obiect ascuțit; văzînd că victima a întreprins măsuri de a scăpa de agresori, pornind din loc automobilul, inculpații l-au atacat, aplicînd forța fizică și amenințându-l, dîndu-i de înțeles că intențiile lor sunt serioase și reale, astfel curmînd rezistența victimei; acțiunile inculpaților erau însoțite de amenințarea cu aplicarea violenței periculoase pentru viața sau sănătatea victimei; amenințarea cu un obiect ascuțit efectuată asupra părții vătămate a fost dovedită incontestabil în ședință de judecată; inculpații, imediat după atacul asupra părții vătămate au sustras mijloacele bănești, părăsind locul comiterii infracțiunii; inculpații au acționat în comun acord, cu intenție directă; acțiunile persoanelor inculpate sînt în legătură cauzală cu consecințele survenite.

- Avocatul Zaharia Sergiu acționând în numele inculpaților Ciugureanu Pavel și Nunu Mihail, a solicitat casare sentinței și dispunerea achitării lui Ciugureanu Pavel și Nunu Mihail de comiterea infracțiunii incriminate, din motiv că, fapta inculpaților nu întrunește elementele infracțiunii.

În motivarea cererii de apel declarate, apelantul a invocat că, din declarațiile inculpaților rezultă că, scopul întâlnirii lor cu partea vătămată Verdeș Vitalie a fost pentru a discuta despre situația de intimidare a lui Gorgos Mariana de către ultimul cu ceva timp în urmă și nu a existat intenția de sustragere a bunurilor lui Verdeș Vitalie, lipsind astfel latura subiectivă a infracțiunii de tâlhărie. În ședința de judecată partea vătămată a declarat că, banii i-a transmis în mod benevol și nu poate să confirme faptul că Ciugureanu Pavel l-a amenințat cu un cuțit.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 22 martie 2017, apelurile declarate au fost respinse, ca nefondate, cu menținerea sentinței atacate.

4.1. Pentru a se pronunța, instanța de apel a menționat că în rechizitoriu, inculpatului Ciugureanu Pavel i se incriminează comiterea infracțiunii prevăzute de art.188 alin. (2) lit. b), d), e), f) Cod penal, adică tâlhăria, după semnele calificative atacul săvârșit asupra unei persoane în scopul sustragerii bunurilor, însoțit de violență periculoasă pentru viața sau sănătatea persoanei agresate ori de amenințarea cu aplicarea unei asemenea violențe, de două sau mai multe persoane, prin pătrundere în încăpere, cu aplicarea armei sau altor obiecte folosite în calitate de armă și cu cauzarea de daune în proporții considerabile.

De asemenea, în rechizitoriu inculpaților Nunu Mihail și Dulgheru Eugeniu li se incriminează comiterea infracțiunilor prevăzute de art.188 alin. (2), lit. b), d), f) Cod penal, adică tâlhăria, după semnele calificative atacul săvârșit asupra unei persoane în scopul sustragerii bunurilor, însoțit de violență periculoasă pentru viața sau sănătatea persoanei agresate ori de amenințarea cu aplicarea unei asemenea violențe, de două sau mai multe persoane, prin pătrundere în încăpere și cu cauzarea de daune în proporții considerabile.

Reieșind din materialele dosarului, instanța de apel a considerat că, prima instanță a conchis legitim și întemeiat că, în acțiunile inculpaților Ciugureanu Pavel, Nunu Mihail și Dulgheru Eugeniu se întrunesc elementele constitutive ale infracțiunii prevăzute de art.187 alin. (2) lit. b), d) Cod penal, adică jaful, după semnele calificative sustragerea deschisă a bunurilor altei persoane, de două sau mai multe persoane, prin pătrunderea în încăpere.

În acest sens, instanța de apel a constatat că, Ciugureanu Pavel, împreună și prin înțelegere prealabilă cu Nunu Mihail și Dulgheru Eugeniu, la 03.09.2011, aproximativ la ora 04:00, aflându-se pe str. Socoleni, mun. Chișinău, având scopul atacului asupra lui Verdeș Vitalie și dobândirii bunurilor acestuia, în timp ce Verdeș Vitalie se afla la volanul automobilului de model „XXX” cu n/î XXX, iar în automobil pasageri, Ciugureanu Pavel s-a apropiat de automobil în partea din față dreaptă, întrebându-l dacă este liber, după care șoferul a spus că, este ocupat și a pornit automobilul, la care Ciugureanu Pavel a pătruns în automobilul acestuia în timp ce automobilul se deplasa. În acest timp a pătruns din spate - stînga Nunu Mihail, amenințându-l pe șoferul Verdeș Vitalie cu aplicarea violenței periculoase pentru viața și sănătatea acestuia manifestate prin faptul că, Nunu Mihail l-a apucat pe șofer de gât, strangulându-l și cerîndu-i să oprească, totodată acoperindu-i și ochii, iar Ciugureanu Pavel l-a amenințat cu un obiect ascuțit și strălucit, totodată îmbrîcîndu-l, la care fapte pasagerii, două persoane de gen feminin nestabilite de

organul de urmărire penală s-au speriat și au fugit din automobil, iar în acest timp a pătruns în automobil Dulgheru Eugeniu, după care i-au cerut bani, în rezultatul cărui fapt, Verdeș Vitalie, fiind speriat și amenințat, a scos portmoneul în care se afla suma de 1 000 lei și 5 dolari SUA, care conform cursului oficial al BNM pentru data de 03.09.2011, constituiau 56,60 lei, fiind smuls portmoneul din mâna lui Verdeș Vitalie de către Dulgheru Eugeniu, după care Nunu Mihail și Dulgheru Eugeniu au șters cu un șervet luat din automobil urmele lor criminale de pe mânerul de la ușile automobilului din afară și interior, după care toți împreună au părăsit locul comiterii faptei infracționale, cauzându-i astfel părții vătămate Verdeș Vitalie o pagubă materială considerabilă în valoare totală de 1 0561 lei.

Instanța de apel a statuat că, deși inculpații Ciugureanu Pavel, Nunu Mihail și Dulgheru Eugeniu nu și-au recunoscut vina în comiterea infracțiunilor incriminate în rechizitoriu și de comiterea cărora aceștia au fost recunoscuți vinovați de către prima instanță, vinovăția acestora în comiterea infracțiunii prevăzute de art.187 alin. (2) lit. b), d) Cod penal, se confirmă prin următoarele probe administrate de către organul de urmărire penală, cercetate de către prima instanță și verificate de către instanța de apel și anume prin: declarațiile părții vătămate Verdeș Vitalie cât și actele cauzei - procesul - verbal de sesizare despre săvârșirea sau pregătirea pentru săvârșirea infracțiunii (f.d.5, vol.I); - procesul - verbal de cercetare la fața locului din 03.09.2011, cu foto tabel (f.d.10-13, vol.I); - procesul - verbal de examinare a documentelor din 17.04.2012, prin care a fost examinată declarația din 06.09.2012 scrisă personal de către Gorgos Mariana (f.d.37, vol.I); - procesul - verbal de examinare a obiectului din 05.12.2011, cu foto tabel (f.d.85-86, vol.I); - ordonanța de recunoaștere și anexare a corpurilor delictive (f.d.87, vol.I); - procesul - verbal de examinare din 12.01.2012, în cadrul căruia au fost examinate descifrările convorbirilor telefonice ridicate de la compania SA „Moldcell” de pe nr. de telefon mobil XXX care aparține părții vătămate Verdeș Vitalie începând cu 01.09.2011, pînă la executarea încheierii (f.d.49, vol.II).

Astfel, coroborând probele nominalizate, instanța de apel a constatat că, prima instanță corect a conchis de a reîncadra faptele inculpatului Ciugureanu Pavel din infracțiunea prevăzută de art.188 alin. (2), lit. b), d), e), f) Cod penal în cea prevăzută de art.187 alin. (2) lit. b), d) Cod penal și ale inculpaților Nunu Mihail și Dulgheru Eugeniu din infracțiunile prevăzute de art.188 alin. (2), lit. b), d), f) Cod penal în cea prevăzută de art.187 alin. (2) lit. b), d) Cod penal.

În acest sens, instanța de apel a considerat că prima instanță corect a conchis că, în acțiunile inculpaților Ciugureanu Pavel, Nunu Mihail și Dulgheru Eugeniu se întrunesc elementele constitutive ale infracțiunii prevăzute de art.187 alin.(2) lit. b), d) Cod penal, *adică jaful*, după semnele calificative sustragerea deschisă a bunurilor altei persoane, de două sau mai multe persoane, prin pătrunderea în încăpere.

Instanța de apel a menționat că, în sensul dispozițiilor art.188 Cod penal, prin „atac” trebuie de înțeles acțiunile agresive ale făptuitorului, care sunt însoțite de violența periculoasă pentru viața sau sănătatea persoanei agresate ori de amenințarea cu aplicarea unei asemenea violențe. Prin violență periculoasă pentru viața sau sănătatea persoanei se are în vedere violența care s-a soldat cu vătămare medie sau ușoară a integrității corporale sau a sănătății ori care, deși nu a cauzat aceste urmări, comportă la momentul aplicării sale, datorită metodei de operare, un pericol real pentru viață și sănătate. Chestiunea ce ține de prezența în acțiunile persoanei a componenței de jaf sau tâlhărie în cazurile în care sustragerea este însoțită de

amenințarea aplicării violenței urmează a fi soluționată ținând cont de toate circumstanțele cauzei: caracterul amenințării, obiectele sau arma cu care amenință infractorul, locul și timpul săvârșirii infracțiunii, numărul infractorilor etc.

Astfel, în speță, reieșind din declarațiile părții vătămate Verdeș Vitalie, rezultă că, acesta a fost atacat de către inculpați - Nunu Mihail care l-a ținut de gât, după care inculpații i-au sustras o sumă de bani. Totodată, partea vătămată nu a putut explica modul în care a fost atacat și nici dacă au fost folosite careva obiecte în calitate de arme, aceasta explicând doar că, inculpații aveau careva obiecte în mână, dar care nu a fost stabilite de către organul de urmărire penală.

În continuare, instanța de apel a consemnat că prima instanță a conchis corect că, la calificarea faptei incriminate inculpaților, partea acuzării nu a demonstrat întrunirea elementelor laturii subiective a infracțiunii prevăzute de art.188 Cod penal și anume aplicarea violenței periculoase pentru viața sau sănătatea persoanei agresate ori de amenințarea cu aplicarea unei asemenea violențe, care se poate deduce din folosirea unor mijloace apte de a fi folosite în calitate de arme.

În acest sens, instanța de apel a relevat că, dacă din circumstanțele concrete ale cauzei rezultă că, făptuitorul care urmărește scopul sustragerii, nu intenționează să-și realizeze amenințarea cu aplicarea violenței periculoase pentru viață sau sănătate, totodată lipsind condițiile obiective favorabile înlăptuirii acestei amenințări, deși amenințarea a luat cea mai intimidantă formă posibilă, făptuitorul trebuie să răspundă nu pentru tâlhărie, ci pentru jaf. O astfel de amenințare, avînd doar un caracter imaginar, nu creează un pericol real pentru viața sau sănătatea victimei, deci nu poate fi recunoscută ca semn al tâlhăriei. Acțiunile infractorului pot fi calificate drept jaf sau tâlhărie prin indicele amenințării de aplicare a violenței doar atunci cînd o astfel de amenințare este reală pentru viața sau sănătatea victimei.

Prin urmare, în speță, organul de urmărire penală nu a stabilit existența actului de tâlhărie or, nu s-a stabilit aplicarea violenței periculoase pentru viață în privința părții vătămate, provocarea leziunilor în urma acțiunilor inculpaților și nici a unor obiecte ce ar fi fost folosite în calitate de arme la săvârșirea actului de tâlhărie.

În acest context, instanța de apel a reținut că reieșind din declarațiile inculpaților, rezultă că, aceștia au avut intenția de a clarifica situația neplăcută ce s-a petrecut între Gorgos Mariana și partea vătămată Verdeș Vitalie. În afară de aceasta, banii au fost restituiți și partea vătămată nu are careva pretenții față de inculpați. În speță, unica acțiune a inculpaților a fost de imobilizare a lui Verdeș Vitalie și de sustragere a unei sume de bani fără aplicarea violenței asupra acestuia or, reieșind din declarațiile acestuia, rezultă că, fiind în automobil, a fost atacat de cîteva persoane necunoscute și prin ce s-a manifestat atacul nu a putut explica și ca urmare i-au sustras o sumă de bani, după care au plecat.

Astfel, instanța de apel a statuat că instanța de fond legitim și întemeiat a conchis că, toate probele în ansamblu demonstrează incontestabil că, acțiunile inculpaților Ciugureanu Pavel, Nunu Mihail și Dulgheru Eugeniu urmează a fi încadrate juridic în prevederile art.187 alin.(2) lit. b), d) Cod penal, fapta lor constituie infracțiunea de jaf și inculpații urmează să poarte răspundere penală pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art.187 alin.(2) lit. b), d) Cod penal.

De asemenea, instanța a conchis că în privința inculpaților Ciugureanu Pavel, Nunu Mihail și Dulgheru Eugeniu măsura de pedeapsă a fost aplicată legal și corect de către instanța de fond, care nu contravine legii, ținând cont de prevederile art. 61, 75, 90 Cod penal, precum și de gravitatea faptei penale, care se atribuie la categoria

celor grave, motivul săvârșirii infracțiunii și persoana inculpaților, acordându-le acestora șansa de a se corecta în sensul respectării legii.

La fel, au fost respinse ca neîntemeiate argumentele invocate de către partea apărării invocate în cererea de apel referitor la necesitatea achitării inculpaților, deoarece conform prevederile art. 389 Cod de procedură penală, sentința de condamnare se adoptă numai în condiția în care, în urma cercetării judecătorești, vinovăția inculpatului în săvârșirea infracțiunii a fost confirmată prin ansamblul de probe cercetate de instanța de judecată.

Astfel, în speță, reieșind din probele administrate și apreciate de către instanța de fond și verificate de către instanța de apel, rezultă cert că, Ciugureanu Pavel, Nunu Mihail și Dulgheru Eugeniu, au săvârșit infracțiunea prevăzută de art.187 alin.(2) lit. b), d) Cod penal în modul indicat mai sus.

5. Nefiind de acord cu soluția pronunțată de instanța de apel procurorul a declarat recurs ordinar, prin care a solicitat casarea totală a deciziei instanței de apel, cu trimiterea cauzei la rejudecare.

Recurentul a menționat că, instanța de apel a admis erorile de drept prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, dat fiind că nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția.

Instanța de apel la adoptarea soluției, s-a bazat doar pe declarațiile inculpaților, care atît la urmărirea penală cît și în cadrul ședinței de judecată nu au recunoscut vina, declarații care urmează a fi apreciate critic, necolaborînd cu celelalte probe prezentate de partea acuzării, fiind date cu scop de apărare și eschivare de la răspunderea penală.

Recurentul a indicat că, instanța de apel a dat o apreciere incorectă probelor prezentate de acuzare, nu a apreciat multilateral și obiectiv probele administrate, care dovedesc incontestabil vinovăția inculpaților în comiterea infracțiunii incriminate de organul de urmărire penală.

6. Prin decizia Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din 01 august 2017, a fost admis recursul ordinar declarat de către procuror, casată decizia instanței de apel și dispusă rejudecarea cauzei de către aceeași instanță de apel, într-un alt complet de judecată.

6.1. Pentru a se pronunța, instanța de recurs a menționat că, potrivit ordonanței de punere sub învinuire, și rechizitoriului inculpatul Ciugureanu Pavel a fost pus sub învinuire în baza art. 188 alin. (2) lit. b), d), e), f) Cod penal – tâlhăria, adică atacul săvârșit asupra unei persoane în scopul sustragerii bunurilor, însoțit de amenințarea cu aplicarea violenței periculoasă pentru viața și sănătatea persoanei agresate, săvârșită de trei persoane, prin pătrundere în încăpere, cu aplicarea unui obiect folosit în calitate de armă, cu cauzarea de daune în proporții considerabile, iar inculpații Nunu Mihail și Dulgheru Eugeniu au fost puși sub învinuire în baza art. 188 alin. (2) lit. b), d), f) Cod penal – tâlhăria, adică atacul săvârșit asupra unei persoane în scopul sustragerii bunurilor, însoțit de amenințarea cu aplicarea violenței periculoasă pentru viața și sănătatea persoanei agresate, săvârșită de trei persoane, prin pătrundere în încăpere, cu cauzarea de daune în proporții considerabile, deoarece inculpatul Ciugureanu Pavel a comis atacul aplicând alte obiecte folosite în calitate de armă și anume, un obiect ascuțit și strălucit, folosit pentru amenințarea părții vătămate.

Tot aici, instanța de recurs a menționat că, pentru delimitarea calificării faptei de la art. 188 alin. (2) lit. b), d), e), f) la art. 187 alin. (2) lit. b), d) Cod penal, are loc

în baza forme de violență aplicată de către făptuitor, periculoasă sau nepericuloasă pentru viață și sănătatea persoanei.

În aceeași ordine de idei, instanța de recurs a menționat că prima instanță și instanța de apel constatând fapta din rechizitoriu menționând în partea descriptivă precum că, inculpații au amenințat șoferul Verdeș Vitalie cu aplicarea violenței periculoase pentru viață și sănătatea acestuia, adică reîncadrând acțiunile inculpaților Ciugureanu Pavel, Nunu Mihail și Dulgheru Eugeniu din art. 188 alin. (2) lit. b), d), e), f) la art. 187 alin. (2) lit. b), d) Cod penal, nu au constatat fapta, care ar corespunde art. 187 alin. (2) lit. b), d) Cod penal.

Prin urmare instanța de apel menținând acțiunile inculpaților Ciugureanu Pavel, Nunu Mihail și Dulgheru Eugeniu în baza art. 187 alin.(2) lit. b), d) Cod penal, punând la bază aceleași probe apreciate de instanța de fond, în special declarațiile părții vătămate verificate în cadrul ședinței instanței de apel a conchis că nu s-a confirmat învinuirea înaintată lui Ciugureanu Pavel, Nunu Mihail și Dulgheru Eugeniu în săvârșirea infracțiunii de tâlhărie, nefiind stabilit faptul că inculpatul Ciugureanu Pavel s-a înarmat cu un obiect ascuțit și strălucit și la folosit pentru amenințarea părții vătămate Verdeș Vitalie.

În ceea ce privește aspectul de ilegalitate invocat de procuror, privind greșita încadrare a acțiunilor inculpaților Ciugureanu Pavel, Nunu Mihail și Dulgheru Eugeniu, instanța de recurs a constatat că, prin atac se înțelege acțiunea agresivă a făptuitorului, surprinzătoare pentru victimă, care este însoțită de violență periculoasă pentru viața sau sănătatea persoanei agresate ori de amenințarea cu aplicarea unei asemenea violențe.

Astfel, prin „*violență periculoasă pentru viața sau sănătatea victimei*” se are în vedere violența soldată cu vătămarea ușoară ori medie a integrității corporale sau a sănătății, ori care, deși nu a cauzat asemenea urmări, comportă la momentul aplicării sale, datorită metodei de operare, un pericol real pentru viața sau sănătatea victimei.

Chestiunea despre prezența în acțiunile persoanei a infracțiunii de jaf, tâlhărie sau șantaj în cazurile în care sustragerea este însoțită de amenințarea aplicării violenței urmează a fi soluționată, ținând cont de toate circumstanțele cauzei: caracterul amenințării, *obiectele sau arma cu care amenința infractorul, locul și timpul săvârșirii infracțiunii etc.*

La calificarea acțiunilor făptuitorului în baza art. 188 alin. (2) lit. e) Cod penal, instanțele judecătorești urmau, în conformitate cu art. 129 alin.(1) Cod penal coroborat cu prevederile Legii cu privire la arme, să stabilească dacă obiectul, aplicat în cadrul atacului, reprezintă sau nu o armă.

Prin urmare, instanța de recurs a menționat că, sub „alte obiecte folosite în calitate de armă” se explică obiectele cu care victimei i s-au cauzat, sau putea să i se cauzeze vătămări periculoase pentru viața ori sănătatea (cuțite, inclusiv de bucătărie, topoare, etc.).

În asemenea condiții, instanța de recurs a conchis faptul că, instanța de apel pripit a reținut în acțiunile inculpaților Ciugureanu Pavel, Nunu Mihail și Dulgheru Eugeniu, elementele constitutive ale infracțiunii de jaf, deoarece Ciugureanu Pavel a atacat victima utilizând în scopul sustragerii bunurilor alte obiecte folosite în calitate de armă – un obiect ascuțit și strălucit, continuându-și acțiunile sale ilegale și realizându-și scopul.

Totodată, instanța de apel făcând trimitere la declarațiile date de inculpați, partea vătămată Verdeș Vitalie în prima instanță și descriindu-le în decizie, nu a

verificat minuțios și obiectiv fiecare probă separat sub toate aspectele, prin prisma pertinentei, concludenței, iar în ansamblu, din punct de vedere al coroborării lor.

Astfel, fără justă apreciere, au fost lăsate declarațiile părții vătămate Verdeș Vitalie, depuse în cadrul urmăririi penale, unde acesta a declarat că „...la 03.09.2011, în jurul orelor 04.00, staționând cu automobilul personal de model „XXX” cu n/î XXX, cu care activează în calitate de taximetrist, pe str. Socoleni în automobil se aflau două domnișoare... în momentul dat sau apropiat trei persoane necunoscute de gen masculin, care m-au întrebat dacă sunt liber și eu le-am răspuns că sunt ocupat, văzând că ei insistă, am pornit automobilul, dar ei s-au urcat din mers și au început să mă agreseze cu un cuțit... menționez că persoana necunoscută care era alături de mine ținea în mână un cuțit în direcția mea...” Ulterior, în cadrul cercetării judecătorești, în instanța de fond, partea vătămată a relatat că „...Nanu a urcat pe bancheta din urmă și Ciugureanu în față. Eu le-am spus să iasă, dar Nanu, fiind în spate m-a apucat de gât și în acest moment, cele două pasagere intrând în panică au fugit. După aceasta au intrat în automobil și Gorgos M. cu inculpatul Dulgheru pe bancheta din spate. Dulgheru m-a întrebat ce bani am, la ce eu am scos din partmoneu bani și i-am dat o sumă de bani...Mai mult de Ciugureanu am fost amenințat dar în ce mod nu-mi amintesc. Cu pumnii nu am fost lovit de inculpați, am fost doar ținut de gât ori de față de Nanu”.

Astfel, instanța de recurs a constatat că, prevederile legii procesual penale sus menționate nu au fost respectate întocmai la judecarea apelului, deoarece, unele declarații ale participanților la proces le-a cercetat, altele nefiind reflectate în decizia sa, precum nici nu a expus esența acestora declarații și legătura lor cu conținutul altor probe, fără să le aprecieze pe fiecare în parte și să se expună asupra admisibilității sau inadmisibilității probei respective, printre care corectitudinea încadrării faptei săvârșite de către Ciugureanu Pavel XXX, Dulgheru Eugeniu XXX și Nunu Mihail XXX.

7. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 20 noiembrie 2017, a fost respins apelul avocatului Zaharia Sergiu în numele inculpaților Nunu Mihail și Ciugureanu Pavel, declarat împotriva sentinței Judecătoriei Rîșcani mun. Chișinău din 04.11.2016, ca fiind nefondat.

A fost admis apelul procurorului, casată sentința primei instanțe, inclusiv din oficiu în temeiul art. 409 alin. (2) Cod de procedură penală, și pronunțată o nouă hotărâre, după cum urmează:

Ciugureanu Pavel XXX a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 187 alin. (2), lit. b), d), Cod penal și condamnat în baza acestei legi la o pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 5 ani, iar în temeiul art. 90 Cod penal, s-a dispus suspendarea condiționată a executării pedepsei pe un termen de probațiune de 3 ani, fără amendă.

Nunu Mihail XXX a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 187 alin. (2), lit. b), d) Cod penal și condamnat în baza acestei legi la o pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 5 ani, iar în temeiul art. 90 Cod penal, s-a dispus suspendarea condiționată a executării pedepsei pe un termen de probațiune de 3 ani, fără amendă.

Dulgheru Eugeniu XXX, a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 187 alin. (2), lit. b), d), Cod penal și condamnat în baza acestei legi la o pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 5 ani, iar în temeiul art. 90

Cod penal, s-a dispus suspendarea condiționată a executării pedepsei pe un termen de probațiune de 2 ani, fără amendă.

7.1. Pentru a se pronunța, instanța de apel a constatat următoarea stare de fapt că, Ciugureanu Pavel, împreună și prin înțelegere prealabilă cu Nunu Mihail și Dulgheru Eugeniu, la 03.09.2011, aproximativ la ora 04:00, aflându-se pe str. Socoleni, mun. Chișinău, avînd scopul sustragerii deschise a averii lui Verdeș Vitalie, în timp ce Verdeș Vitalie se afla la volanul automobilului de model „XXX” cu n/î XXX, iar în automobil pasageri, Ciugureanu Pavel s-a apropiat de automobil în partea din față dreaptă, întrebîndu-l dacă este liber, după care șoferul a spus că, este ocupat și a pornit automobilul, la care Ciugureanu Pavel a pătruns în automobilul acestuia în timp ce automobilul se deplasa. În acest timp a pătruns din spate - stînga Nunu Mihail, amenințîndu-l pe șoferul Verdeș Vitalie cu aplicarea violenței nepericuloase pentru viața și sănătatea acestuia manifestate prin faptul că, Nunu Mihail l-a apucat pe șofer de umăr, cerîndu-i să se oprească, totodată acoperindu-i și ochii, iar Ciugureanu Pavel l-a amenințat cu aplicarea violenței nepericuloase, totodată îmbrîcîndu-l, la care fapte pasagerii, două persoane de gen feminin nestabilite de organul de urmărire penală s-au speriat și au fugit din automobil, iar în acest timp a pătruns în automobil Dulgheru Eugeniu, după care i-au cerut bani, în rezultatul cărui fapt, Verdeș Vitalie, fiind speriat și amenințat, a scos portmoneul în care se afla suma de 1 000 lei și 5 dolari SUA, care conform cursului oficial al BNM pentru data de 03.09.2011, constituiau 56,60 lei, fiind smuls portmoneul din mîna lui Verdeș Vitalie de către Dulgheru Eugeniu, după care Nunu Mihail și Dulgheru Eugeniu au șters cu un șervet luat din automobil urmele lor criminale de pe mînerile de la ușile automobilului din afară și interior, după care toți împreună au părăsit locul comiterii faptei infracționale, cauzîndu-i astfel părții vătămate Verdeș Vitalie o pagubă materială considerabilă în valoare totală de 1 056 lei.

De asemenea, reieșind din materialele dosarului, instanța de apel a constatat că, Nunu Mihail, împreună și prin înțelegere prealabilă cu Ciugureanu Pavel și Dulgheru Eugeniu, la 03.09.2011, aproximativ la ora 04:00, aflându-se pe str. Socoleni, mun. Chișinău, avînd scopul sustragerii deschise a averii lui Verdeș Vitalie, în timp ce Verdeș Vitalie se afla la volanul automobilului de model „XXX” cu n/î XXX, iar în automobil pasageri, Ciugureanu Pavel s-a apropiat de automobil în partea din față dreaptă, întrebîndu-l dacă este liber, după care șoferul a spus că, este ocupat și a pornit automobilul, la care Ciugureanu Pavel a pătruns în automobilul acestuia în timp ce automobilul se deplasa. În acest timp a pătruns din spate - stînga Nunu Mihail, după care, amenințîndu-l pe șoferul Verdeș Vitalie cu aplicarea violenței nepericuloase pentru viață, și sănătatea acestuia manifestate prin faptul că Nunu Mihail l-a apucat pe șofer de umăr, cerîndu-i să oprească, totodată acoperindu-i și ochii, iar Ciugureanu Pavel l-a amenințat cu aplicarea violenței nepericuloase, totodată îmbrîcîndu-l, la care fapte pasagerii, două persoane de gen feminin nestabilite de organul de urmărire penală s-au speriat și au fugit din automobil, iar în acest timp a pătruns în automobil Dulgheru Eugeniu, după care i-au cerut bani, în rezultatul cărui fapt cet. Verdeș Vitalie, fiind speriat și amenințat a scos portmoneul în care se aflau bani în sumă de 1 000 lei și 5 dolari SUA, care conform cursului oficial al BNM pentru data de 03.09.2011 constituiau 56,60 lei, fiind smuls portmoneul din mîna cet. Verdeș Vitalie de către Dulgheru Eugeniu, după care Nunu Mihail și Dulgheru Eugeniu, au șters cu un șervet luat din automobil urmele lor criminale de pe mînerile de la ușile automobilului din afară și interior, după care toți împreună au părăsit locul

comiterii faptei sale infracționale, astfel cauzându-i părții vătămate Verdeș Vitalie o pagubă materială considerabilă în valoare totală de 1056 lei.

În ceea ce-l privește pe inculpatul Dulgheru Eugeniu, instanța de apel a constatat că, împreună și prin înțelegere prealabilă cu Ciugureanu Pavel și Nunu Mihail, la 03.09.2011, aproximativ la ora 04:00, aflându-se pe str. Socoleni, mun. Chișinău, avînd scopul sustragerii deschise a averii lui Verdeș Vitalie, în timp ce Verdeș Vitalie se afla la volanul automobilului de model „XXX” cu n/î XXX, iar în automobil pasageri, Ciugureanu Pavel s-a apropiat de automobil în partea din față - dreaptă, întrebîndu-l dacă este liber, după care șoferul a spus că, este ocupat și a pornit automobilul, la care Ciugureanu Pavel a pătruns în automobilul acestuia în timp ce automobilul se deplasa, în acest timp a pătruns din spate stînga Nunu Mihail, după care amenințîndu-l pe șoferul Verdeș Vitalie cu aplicarea violenței nepericuloase pentru viața și sănătatea acestuia manifestate prin faptul că, Nunu Mihail l-a apucat pe șofer de umăr și cerându-i să oprească, totodată acoperindu-i și ochii, iar Ciugureanu Pavel l-a amenințat cu aplicarea violenței nepericuloase, totodată îmbrîncindu-l, la care faptele pasagerii, două persoane de gen feminin nestabilite de organul de urmărire penală s-au speriat și au fugit din automobil, iar în acest timp a pătruns în automobil Dulgheru Eugeniu, după care i-au cerut bani, în rezultatul cărui fapt, Verdeș Vitalie, fiind speriat și amenințat, a scos portmoneul în care se afla suma de 1 000 lei și 5 dolari SUA, care conform cursului oficial al BNM pentru data de 03.09.2011 constituiau 56,60 lei, fiind smuls portmoneul din mîna lui Verdeș Vitalie de către Dulgheru Eugeniu, după care Nunu Mihail și Dulgheru Eugeniu au șters cu un șervet luat din automobil urmele lor criminale de pe mînerile de la ușile automobilului din afară și interior, după care toți împreună au părăsit locul comiterii faptei infracționale, cauzându-i astfel părții vătămate Verdeș Vitalie o pagubă materială considerabilă în valoare totală de 1 056 lei.

Astfel instanța de apel a considerat că, prima instanță corect a conchis de a reîncadra faptele inculpatului Ciugureanu Pavel din infracțiunea prevăzută de art.188 alin. (2) lit. b), d), e) și f) Cod penal în cea prevăzută de art.187 alin. (2) lit. b) și d) Cod penal și ale inculpaților Nunu Mihail și Dulgheru Eugeniu din infracțiunile prevăzute de art.188 alin. (2), lit. b), d) și f) Cod penal în cea prevăzută de art.187 alin. (2) lit. b) și d) Cod penal.

Așadar, prima instanță a constatat corect că, în acțiunile inculpaților Ciugureanu Pavel, Nunu Mihail și Dulgheru Eugeniu se întrunesc elementele constitutive ale infracțiunii prevăzute de art.187 alin.(2) lit. b) și d) Cod penal, adică jaful, după semnele calificative sustragerea deschisă a bunurilor altei persoane, de două sau mai multe persoane, prin pătrunderea în încăpere.

În acest context, instanța de apel a reiterat că, în sensul dispozițiilor art.188 Cod penal, prin „atac” trebuie de înțeles acțiunile agresive ale făptuitorului, care sunt însoțite de violența periculoasă pentru viața sau sănătatea persoanei agresate ori de amenințarea cu aplicarea unei asemenea violențe. Prin violență periculoasă pentru viața sau sănătatea persoanei se are în vedere violența care s-a soldat cu vătămare medie sau ușoară a integrității corporale sau a sănătății ori care, deși nu a cauzat aceste urmări, comportă la momentul aplicării sale, datorită metodei de operare, un pericol real pentru viață și sănătate. Chestiunea ce ține de prezența în acțiunile persoanei a componentei de jaf sau tâlhărie în cazurile în care sustragerea este însoțită de amenințarea aplicării violenței urmează a fi soluționată ținînd cont de toate

circumstanțele cauzei: caracterul amenințării, obiectele sau arma cu care amenință infractorul, locul și timpul săvârșirii infracțiunii, numărul infractorilor etc.

În speță, reieșind din declarațiile părții vătămate Verdeș Vitalie, rezultă că, acesta a fost atacat de către inculpați - Nunu Mihail care l-a ținut de gât, după care inculpații i-au sustras o sumă de bani. Totodată, partea vătămată nu a putut explica modul în care a fost atacat și nici dacă au fost folosite careva obiecte în calitate de arme, aceasta explicând doar că, inculpații aveau careva obiecte în mână, dar care nu a fost stabilite de către organul de urmărire penală.

Astfel, prima instanță corect a conchis că, la calificarea faptei incriminate inculpaților, partea acuzării nu a demonstrat întrunirea elementelor laturii subiective a infracțiunii prevăzute de art.188 Cod penal și anume aplicarea violenței periculoase pentru viața sau sănătatea persoanei agresate ori de amenințarea cu aplicarea unei asemenea violențe, care se poate deduce din folosirea unor mijloace apte de a fi folosite în calitate de arme.

În acest sens, instanța de apel a ținut să explice că, dacă din circumstanțele concrete ale cauzei rezultă că, făptuitorul care urmărește scopul sustragerii, nu intenționează să-și realizeze amenințarea cu aplicarea violenței periculoase pentru viață sau sănătate, totodată lipsind condițiile obiective favorabile înlăptuirii acestei amenințări, deși amenințarea a luat cea mai intimidantă formă posibilă, făptuitorul trebuie să răspundă nu pentru tâlhărie, ci pentru jaf. O astfel de amenințare, avînd doar un caracter imaginar, nu creează un pericol real pentru viața sau sănătatea victimei, deci nu poate fi recunoscută ca semn al tâlhăriei. Acțiunile infractorilor pot fi calificate drept jaf sau tâlhărie prin indicele amenințării de aplicare a violenței doar atunci cînd o astfel de amenințare este reală pentru viața sau sănătatea victimei.

În speță, organul de urmărire penală nu a stabilit existența actului de tâlhărie or, nu s-a stabilit aplicarea violenței periculoase pentru viață în privința părții vătămate, provocarea leziunilor în urma acțiunilor inculpaților și nici a unor obiecte ce ar fi fost folosite în calitate de arme la săvârșirea actului de tâlhărie.

În acest context, instanța de apel a reținut că, reieșind din declarațiile inculpaților, rezultă că, aceștia, au avut intenția de a clarifica situația neplăcută ce s-a petrecut între Gorgos Mariana și partea vătămată Verdeș Vitalie. În afară de aceasta, banii au fost restituiți și partea vătămată nu are careva pretenții față de inculpați. În speță, unica acțiune a inculpaților a fost de imobilizare a lui Verdeș Vitalie și de sustragere a unei sume de bani fără aplicarea violenței periculoase asupra acestuia or, reieșind din declarațiile acestuia, rezultă că, fiind în automobil, a fost atacat de câteva persoane necunoscute și prin ce s-a manifestat atacul nu a putut explica și ca urmare i-au sustras o sumă de bani, după care au plecat.

Prin urmare, instanța de fond legitim și întemeiat a conchis că, toate probele în ansamblu demonstrează incontestabil că, acțiunile inculpaților Ciugureanu Pavel Nunu Mihail și Dulgheru Eugeniu urmează a fi încadrate juridic în prevederile art. 187 alin. (2) lit. b) și d) Cod penal, fapta lor constituie infracțiunea de jaf menționată și inculpații urmează să poarte răspundere penală pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art. 187 alin. (2) lit. b) și d) Cod penal.

Totodată instanța de apel a menționat că instanța de fond în sentință corect a constatat că, inculpații avînd scopul atacului și dobândirii bunurilor părții vătămate, au comis amenințarea cu aplicarea violenței periculoase, manifestată prin faptul că Nunu Mihail l-a apucat pe șofer de gât, strîngîndu-l și cerîndu-i să oprească, totodată acoperindu-i ochii, iar Ciugureanu Pavel l-a amenințat cu un obiect ascuțit și

strălucit, totodată îmbrâncindu-l..., însă acest lucru nu a fost confirmat prin careva probe pertinente, or, din însă și declarațiile părții vătămate rezultă că inculpații au intrat în automobil unul din ei întrebându-l dacă aste liber, iar când acesta a pornit automobilul, Ciugureanu Pavel și Nunu Mihail au întreprins anumite acțiuni în vederea stopării automobilului, dar nu în scopul de însușire a bunurilor acestuia.

Astfel, după ce partea vătămată a oprit automobilul, iar în automobil a intrat și inculpatul Dulgheru, în lipsa a careva violență periculoasă sau de amenințări de aplicare a unei astfel de violență din partea inculpaților ultimii au intrat în posesia bunurilor părții vătămate după ce au discutat cu aceasta anumite circumstanțe legate de martorul Mariana Gorgos, anume că partea vătămată anterior a vrut s-o violeze, iar cât privește discuția dată, partea vătămată a confirmat-o.

Așadar, instanța de apel a considerat că, un atac tâlhăresc în scopul sustragerii bunurilor părții vătămate, nu a avut loc, or, inculpații nu l-au atacat în scopul de ai însuși bunurile, acțiunile inculpaților Ciugureanu Pavel și Nunu Mihail deși potrivit declarațiilor părții vătămate au asemănări unui atac, datorită faptului că contrar voinței părții vătămate au pătruns în automobil, însă scopul inculpaților era ca partea vătămată să stopeze automobilul, pe care l-a pornit în speranța de a scăpa de discuția pe marginea relațiilor anterioare cu martorul Mariana Gorgos. Iar după ce a fost oprit automobilul, inculpații, parte vătămată și martorul Mariana Gorgos au discutat referitor la o situație anterioară care a avut loc între partea vătămată și martorul Mariana Gorgos.

Instanța de apel a reiterat că, intrarea în posesie asupra banilor de către inculpați, nu a fost sub aplicarea violenței periculoase sau amenințarea de aplicarea unei astfel de violenței asupra părții vătămate, or, acțiunile inculpaților Ciugureanu P. și Nunu M. îndreptate împotriva părții vătămate de a opri automobilul, erau consumate, după care a urmat o perioadă de timp în care a fost o discuție cu partea vătămată despre acțiunile ilegale ale acesteia față de martorul Mariana Gorgos, astfel încât partea vătămată nu era în momentul transmiterii banilor sub atacul inculpaților, adică aplicarea violenței periculoase ori sub amenințarea aplicării unei astfel de violențe.

Totodată, instanța de apel a relatat că, modul deschis de luare a bunurilor altei persoane nu doar sporește obiectiv pericolozitatea socială a acestei infracțiuni, el mărturisește totodată despre pericolozitatea socială mai mare a subiectului. Or, în acest caz, subiectul ignoră prezența posesorului bunurilor vizate și implicit, sfidează amenințarea de a fi descoperit și reținut. Spre deosebire de hoț, subiectul jafului mizează nu pe absența martorilor oculari ai faptei, ci cu totul alte circumstanțe, și anume: pe caracterul inopinat și impertinent al acțiunilor sale; pe dezorientarea, surprinderea și șovăiala martorilor oculari; pe teama acestora de o eventuală aplicare a violenței; pe dispariția sa rapidă de la locul infracțiunii etc.

Într-adevăr, cel care ia bunuri străine în văzul unor terțe persoane nu poate exclude că ea va opune rezistență acțiunilor sale. Astfel, sustragerea deschisă a bunurilor altei persoane nu rareori presupune o violență potențială, privită ca metodă de anihilare a presupusei reacții din partea martorului ocular.

În așa fel, instanța de apel a considerat că fapta comisă de către inculpați se încadrează în prevederile art. 187 alin. (2) lit. b) și d) Cod penal, deoarece ei au comis jaful, adică sustragerea deschisă a bunurilor altei persoane, cu agravantele: de mai multe persoane și prin pătrundere în locuință.

Instanța de apel a respins ca neîntemeiate argumentele invocate de către partea apărării în cererea de apel referitor la necesitatea achitării inculpaților, deoarece conform prevederile art. 389 Cod de procedură penală, sentința de condamnare se adoptă numai în condiția în care, în urma cercetării judecătorești, vinovăția inculpatului în săvârșirea infracțiunii a fost confirmată prin ansamblul de probe cercetate de instanța de judecată.

Totodată, instanța a respins ca neîntemeiate și declarative argumentele apărării precum că, învinuirea adusă inculpaților este formală și că, nu este bazată pe probe obiective, dar numai pe presupuneri or, instanța de apel constată că, actul de învinuire este întemeiat și legal, acesta fiind verificat din punct de vedere al condițiilor de fond și de formă.

Prin urmare, avînd în vedere circumstanțele cauzei elucidate supra, ținînd cont de prevederile art. 75, 61 alin.(2) Cod penal, reieșind din caracterul infracțiunii, care potrivit prevederilor art. 16 alin. (4) Cod penal este una gravă, de limitele pedepsei prevăzute de art. 187 alin. (2) lit. b) și d) Cod penal, de lipsa circumstanțelor atenuante sau agravante stabilite în cauză, de faptul că, inculpații Ciugureanu Pavel, Nunu Mihail și Dulgheru Eugeniu nu și-au recunoscut vina, de atitudinea lor față de cele săvârșite și întrucît la materialele cauzei nu există probe care ar atesta că, o pedeapsa privativă de libertate, cu izolarea acestora de societate, nu ar duce la corectarea și reeducarea acestora.

Astfel, cu referire la răspunderea penală și pedeapsa aplicată inculpatului Ciugureanu Pavel pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art. 187 alin. (2) lit. b) și d) Cod penal, instanța de apel a reținut că, această normă legală, în redacția în vigoare la data comiterii infracțiunii, instituie răspunderea penală sub formă de pedeapsă cu închisoarea de la 3 la 6 ani cu (sau fără) amendă în mărime de la 500 la 1000 unități convenționale, astfel încât, în temeiul art. 16 alin. (4) Cod penal, infracțiunea dată este una gravă.

În privința lui inculpatului Ciugureanu Pavel nu au fost reținute circumstanțe agravante sau circumstanțe atenuante, precum și nu au fost reținute circumstanțe de liberare a inculpatului Ciugureanu Pavel de răspundere penală.

Cu referire la răspunderea penală și pedeapsa aplicată inculpatului Nunu Mihail pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art. 187 alin. (2) lit. b) și d) Cod penal, instanța a reținut că, această normă legală, în redacția în vigoare la data comiterii infracțiunii, instituie răspunderea penală sub formă de pedeapsă cu închisoarea de la 3 la 6 ani cu (sau fără) amendă în mărime de la 500 la 1000 unități convenționale, astfel încât, în temeiul art. 16 alin. (4) Cod penal, infracțiunea dată este una gravă.

În privința inculpatului Nunu Mihail nu au fost reținute circumstanțe agravante sau atenuante, precum și nu au fost reținute circumstanțe de liberare a inculpatul Nunu Mihail de răspundere penală.

8. Nefiind de acord cu decizia instanței de apel au contestat-o cu recursuri ordinare:

- Procurorul, făcând trimitere la prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6), 12) Cod de procedură penală, solicită casarea acesteia cu transmiterea cauzei la rejudecare în instanța de apel în alt complet de judecată. Recurentul invocă dezacordul cu modalitatea de apreciere a probelor. Totodată, menționează că instanța incorect a recalificat acțiunile inculpaților bazându-se doar pe declarațiile apărării.

- Avocatul Zaharia Sergiu în numele inculpaților Ciugureanu Pavel și Nunu Mihail, făcând trimitere la prevederile art. 427 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură

penală, prin care solicită casarea acesteia cu pronunțarea unei hotărâri de achitare în privința lui Ciugureanu Pavel și Nunu Mihail. Recurentul invocă dezacordul cu decizia instanței de apel motivând că, lipsește latura subiectivă a infracțiunii, deoarece inculpații au avut alt scop pentru a se întâlni cu partea vătămată, iar banii au fost transmise benevol de partea vătămată.

9. Examinând admisibilitatea în principiu a recursurilor ordinare declarate, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal conchide că acestea sunt inadmisibile, fiind vădit neîntemeiate din următoarele considerente.

9.1. Referitor la recursul ordinar declarat de Avocatul Zaharia Sergiu în numele inculpaților Ciugureanu Pavel și Nunu Mihail:

Potrivit dispoziției art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, în camera de consiliu, este în drept să decidă inadmisibilitatea acestuia în cazul în care constată că recursul declarat este vădit neîntemeiat.

Conform prevederilor art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor stipulate expres de art. 427 Cod de procedură penală, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate de recurent. Or, art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, prevede că hotărârile instanței de apel pot fi atacate cu recurs ordinar pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel la judecarea cauzei.

Colegiul penal lecturând textul recursului reține că, recurentul pledează asupra achitării inculpaților, deoarece lipsesc elementele infracțiunii, temei ce se raportează la prevederile pct. 8) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, unde este stipulat că „hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel, atunci când nu au fost întrunite elementele infracțiunii”.

Verificând probatoriul administrat în cauză prin prisma opiniei recurentului, în sensul că lipsesc elementele infracțiunii, Colegiul penal o consideră ca neîntemeiată.

Colegiul penal reține, că instanța de apel verificând probele în ședința de judecată a motivat detaliat și clar soluția adoptată în urma propriei metode de cercetare coroborată a probelor, ce au servit ca temei pentru soluționarea elementelor de fapt pe care se sprijină soluția de condamnare dispusă în cauză, expunându-se argumentat, din care motive a ajuns la concluzia de vinovăție a inculpaților Ciugureanu Pavel și Nunu Mihail în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 187 alin. (2) lit. b) și d) Cod penal.

Colegiul penal ține să menționeze că la această etapă, instanța de recurs nu analizează conținutul mijloacelor de probă, nu dă o nouă apreciere materialului probator și nu stabilește o altă situație de fapt, decât cea constatată de instanțele de fond, aceasta fiind sarcina primordială a acestor instanțe.

Prin urmare, instanța de recurs nu examinează criticele referitoare la presupusa greșită reținere, pe baza probelor administrate în cauză, a anumitor elemente faptice, ci verifică, prin raportare la situația de fapt stabilită de instanțele de fond, corectitudinea condamnării inculpatului în baza faptelor imputate prin rechizitoriu.

Respectiv, cu referire la situația de fapt relatată de recurent în cererea de recurs, care în opinia acestuia denotă nevinovăția inculpaților în săvârșirea faptelor incriminate, Colegiul penal stabilește că, judecând apelul, instanța a examinat cauza sub toate aspectele, complet și obiectiv, adoptând o soluție corectă, care este

argumentată și corespunzătoare cumulului de probe administrate și nemijlocit verificate în ședințele de judecată în condițiile art. 100 alin. (4) Cod de procedură penală și, totodată, care au fost just apreciate prin prisma art. 101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, utilității, concludenței, veridicității și coroborării reciproce, în baza cărora s-a stabilit cu certitudine că inculpații Ciugureanu Pavel și Nunu Mihail au săvârșit infracțiunea prevăzută de art. 187 alin. (2) lit. b), d) Cod penal.

În acest sens, instanța de recurs menționează că, sustragerea deschisă a bunurilor altei persoane, prevăzută de art. 187 Cod penal, se consideră fapta ce se derulează în prezența proprietarului sau altui posesor, ori în prezența unor persoane străine, făptuitorul fiind conștient că persoanele prezente înțeleg caracterul ilegal al acțiunilor lui, indiferent de faptul că, ele au întreprins ori nu careva măsuri de curmare a acestor acțiuni.

Latura obiectivă a infracțiunii de jaf se exprimă prin fapta prejudiciabilă care constă în acțiunea de luare ilegală și gratuită, urmările prejudiciabile sub formă de prejudiciu patrimonial efectiv, legătura de cauzalitate dintre fapta prejudiciabilă și urmările prejudiciabile, modul deschis.

Infracțiunea de jaf este o infracțiune materială.

Ea se consideră consumată din momentul în care făptuitorul obține posibilitatea reală de a se folosi sau a dispune de bunurile altuia la propria dorință.

Latura subiectivă a infracțiunii de jaf se manifestă în primul rând, prin vinovăție sub formă de intenție directă, ori, în prezentul caz, subiectul ignoră prezența posesorului bunurilor vizate, și, implicit, sfidează amenințarea de a fi descoperit și reținut. Spre deosebire de hoț, subiectul jafului mizează nu pe absența martorilor oculari ai faptei, ci cu totul alte circumstanțe, și anume: pe caracterul inopinat și impertinent al acțiunilor sale; pe dezorientarea, surprinderea și șovăiala martorilor oculari; pe teama acestora de o eventuală aplicare a violenței; pe dispariția sa rapidă de la locul infracțiunii etc.

La calificare este obligatorie stabilirea scopului special - a scopului de cupiditate.

Astfel, instanța de recurs menționează că, instanța de apel în urma cercetării probelor, corect a stabilit prezența tuturor elementelor constitutive ale infracțiunii prevăzute de art. 187 alin. (2) lit. b), d) Cod penal.

Totodată, instanța de apel și-a argumentat soluția prin faptul că, din declarațiile părții vătămate, inculpaților și a martorului din probele materiale administrate în cauză, cert se demonstrează comiterea de către inculpați a infracțiunii de jaf săvârșit de mai multe persoane și prin pătrundere în automobil, probe care sunt descrise amănunțit în decizia atacată (f. d. 196-211, vol. III).

Instanța de recurs relevă că, argumentele recurentului invocate în recurs, referitor la nevinovăția inculpaților, au fost obiect de dispută în cadrul instanței de apel, asupra cărora s-au formulat și s-au punctat minuțios și veridic răspunsurile asupra tuturor alegațiilor recurentului, pe care Colegiul penal le însușește, ce este conform practicii CEDO, hotărârea *Albert vs România* din 16 februarie 2010.

Din acest punct de vedere se atestă că, de fapt, în cauză nu s-au comis erorile de drept prevăzute în pct. 8) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală și semnalate de avocatul Zaharia Sergiu în numele inculpaților Ciugureanu Pavel și Nunu Mihail, din care considerente se dispune inadmisibilitatea recursului ordinar declarat în speța dată, ca fiind vădit neîntemeiat.

9.2. Referitor la recursul ordinar declarat de către procuror:

În conformitate cu prevederile art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că este vădit neîntemeiat.

În sensul art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel. Erorile de drept pot fi erori de drept formal sau procesual și erori de drept material sau substanțial.

Instanța de recurs verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

Colegiul penal evidențiază că, recurentul în recursul declarat invocă drept temeiuri pct. 6), 12) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală și anume că, hotărârea instanței de apel poate fi supusă recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în cazul când instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel și hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția sau faptei săvârșite și s-a dat o încadrare juridică greșită, criticând decizia instanței de apel sub aspectul reîncadrării juridice a acțiunilor inculpaților din tîlhărie în jaf.

Instanța de recurs menționează că, aceste temeiuri la care se referă autorul recursului nu sunt aplicabile din punct de vedere al prezenței erorii de drept, care ar servi ca temei de implicare a instanței de recurs în sensul casării deciziei instanței de apel.

Analizând motivele indicate în textul recursului, Colegiul penal conchide că, de fapt, recurentul contestă modalitatea de apreciere a probelor de către instanța de apel.

La acest capitol, instanța de recurs subliniază că, procedura de apreciere a probelor ține de starea de fapt a cauzei, care a fost deja statuată de către instanțele ierarhic inferioare, de competența cărora este stabilirea stării de fapt. Instanța de recurs este în drept să intervină în soluția instanței de apel, inclusiv și s-o caseze, atunci când se constată comiterea unei erori de drept, însă va ține seama de starea de fapt deja constatată prin hotărârea judecătorească devenită definitivă. Această concluzie se desprinde din prevederile art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, care prin temeiurile enumerate în pct. 1)-16) oferă dreptul de casare numai dacă se constată o eroare de drept. Aprecierea probelor ca temei de recurs nu se specifică în norma vizată, iar dezacordul unei părți în acest sens nu echivalează cu o eroare ce ar constitui temei de casare a unei hotărâri de condamnare sau de achitare.

Colegiul penal consideră că, instanța de apel legal și întemeiat a pronunțat decizia, constatând corect stabilirea circumstanțelor de fapt și de drept, analizând obiectiv cumulul de probe prin prisma art. 101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, veridicității și coroborării lor, corect concluzionând asupra vinovăției inculpaților de săvârșirea infracțiunii imputate, motivându-și soluția în acest sens (pct. 7.1. din prezenta decizie).

Mai mult, Colegiul penal reiterează că, criticile formulate de recurent enunțate la pct. 8. din prezenta decizie, au fost obiect de discuție la judecarea cauzei în instanța de apel, care le-a dat o motivare corespunzătoare, argumentată și pe larg expusă în prezenta decizie la pct. 7.1., soluție, pe care instanța de recurs și-o însușește pe

deplin, ori, materialul probator al cauzei penale dovedește incontestabil legalitatea temeiurilor de fapt și de drept care au adus la pronunțarea hotărârilor recurate.

La fel, Colegiul penal conchide că, în virtutea corectitudinii motivării deciziei instanței de apel, pentru a evita repetări inutile o acceptă și o însușește pe deplin, fapt ce vine în corespundere cu jurisprudența CtEDO, care în pct. 37 a hotărârii sale în cauza *Albert vs. România* din 16.02.2010, statuează că art. 6 §1 din CEDO, deși obligă instanțele să își motiveze deciziile, acest fapt nu poate fi înțeles ca impunând un răspuns detaliat pentru fiecare argument (*Van de Hurk vs Olanda, 19 aprilie 1994, pct. 61*), cu toate acestea noțiunea de proces echitabil necesită ca o instanță internă, fie prin însușirea motivelor furnizate de o instanță inferioară, fie prin alt mod, să fi examinat chestiunile esențiale supuse atenției sale.

Referitor la prevederile art. 427 alin. (1) pct. 12) Cod de procedură penală, la care face trimitere recurentul, Colegiul penal remarcă că instanța de apel judecând apelul declarat, conform art. 414 Cod de procedură penală, verificând temeinicia hotărârii primei instanțe, a ajuns la concluzia corectă că aceasta este neîntemeiată în partea ce ține de încadrarea juridică a acțiunilor inculpaților în prevederile art. 188 Cod penal.

Astfel, analizând probele administrate în cauza penală, dându-le o nouă apreciere și constatând circumstanțele faptice săvârșite de inculpați, instanța de apel a reținut în sarcina acestora elementele constitutive ale infracțiunii prevăzute la art. 187 alin. (2) lit. b), d) Cod penal.

De asemenea, Colegiul penal reiterează că, așa cum rezultă din textul deciziei atacate, instanța de apel și-a motivat decizia în conformitate cu prevederile art. 417 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală, astfel, decizia cuprinde temeiurile de fapt și de drept care au dus, la caz, la adoptarea soluției expuse pe larg în pct. 7.1 din prezenta decizie.

În acest context, Colegiul penal constată că, instanța de apel, analizând elementele componente ale infracțiunii de jaf, întemeiat a ajuns la concluzia că, în acțiunile inculpaților sunt prezente elementele constitutive ale infracțiunii prevăzute la art. 187 alin. (2) lit. b), d) Cod penal.

Așadar, Colegiul penal reține, ca fiind corectă concluzia instanței de apel referitor la faptul că, inculpații au sustras în mod deschis banii părții vătămate, cauzându-i o pagubă considerabilă, or, din declarațiile părții vătămate Verdeș Vitalie, rezultă că, acesta a fost atacat de către inculpați - Nunu Mihail care l-a ținut de gât, după care inculpații i-au sustras o sumă de bani. Totodată, partea vătămată nu a putut explica modul în care a fost atacat și nici dacă au fost folosite careva obiecte în calitate de arme, aceasta explicând doar că, inculpații aveau careva obiecte în mână, dar care nu a fost stabilite de către organul de urmărire penală.

Totodată, Colegiul penal remarcă faptul că, instanța de apel just a conchis că, la calificarea faptei incriminate inculpaților, partea acuzării nu a demonstrat întrunirea elementelor laturii subiective a infracțiunii prevăzute de art.188 Cod penal și anume aplicarea violenței periculoase pentru viața sau sănătatea persoanei agresate ori de amenințarea cu aplicarea unei asemenea violențe, care se poate deduce din folosirea unor mijloace apte de a fi folosite în calitate de arme.

Așadar, instanța de recurs concluzionează că, organul de urmărire penală nu a stabilit existența actului de tâlhărie or, din materialele cauzei penale nu a fost stabilită aplicarea violenței periculoase pentru viață în privința părții vătămate, provocarea

leziunilor în urma acțiunilor inculpaților și nici a unor obiecte ce ar fi fost folosite în calitate de arme la săvârșirea actului de tâlhărie.

Astfel, în opinia instanței de recurs soluția instanței de apel este argumentată și corespunzătoare circumstanțelor de fapt și de drept stabilite în cauză.

Prin urmare, opozabil celor enunțate de recurent, Colegiul penal, verificând materialele dosarului, specifică că judecând apelul instanța a examinat cauza sub toate aspectele, adoptând o soluție corectă în speță.

Reieșind din circumstanțele indicate, Colegiul penal decide asupra inadmisibilității recursului ordinar declarat de procuror, fiind vădit neîntemeiat.

10. În conformitate cu art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

DECIDE:

Inadmisibilitatea recursurilor ordinare, declarate de către avocatul Zaharia Sergiu în numele inculpaților Ciugureanu Pavel și Nunu Mihail, de către procurorul din Procuratura de circumscripție Chișinău, Sergiu Brigai, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 20 noiembrie 2017, în cauza penală în privința lui *Ciugureanu Pavel XXX, Nunu Mihail XXX și Dulgheru Eugeiu XXX*, ca fiind vădit neîntemeiate.

Decizia este irevocabilă.

Publicată integral la **18 aprilie 2018**.

Președinte:

Nicolae Gordilă

Judecători:

Ion Guzun

Liliana Catan